

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7Co/150/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1720200258
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adela Unčovská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1720200258.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Adely Unčovskej a členov senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a JUDr. Mariany Harvancovej, v právnej veci žalobkyne: D.. F. L., X., Z.. XX.X.XXXX, B. C. XXXX/XX, B., zastúpenej: advocatius, s.r.o. IČO: 36 868 752, so sídlom Palackého 12, Bratislava, proti žalovaným: 1/ J.. X. E., Z.. XX.X.XXXX, B. Q. XX, B. a 2/ D.. E. E., Z.. X.X.XXXX, B. I. XXX/X, V., o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok zo dňa 26.2.2020, č.k. 4C/6/2020-53, jednomyseľne takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa **p o t v r d z u j e**.

Žalovaným 1/ a 2/ sa proti žalobkyňi priznáva nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zastavil konanie o nariadenie neodkladného opatrenia a vec postúpil Spoločnému obecnému úradu so sídlom v obci V., C. XX, XXX XX V.. Žalovaným nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením čl. 1, § 3, § 4, § 10 ods. 1, § 161 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), čl. 46 ods. 1, čl. 51 ods. 1 zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“) a § 117 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) a vecne tým, že po skutkovom a právnom posúdení návrhu dospel k záveru, že vec nespadá do právomoci súdov, keďže podľa ustanovení stavebného zákona je na konanie príslušný stavebný úrad obce Viničné, v ktorej sa nachádza predmetná nehnuteľnosť. Poukázal na to, že súd nemá zákonom zverenú právomoc zasahovať do stavebného konania, ktoré je osobitným, špecifickým druhom konania a ktoré sa spravuje osobitnými právnymi predpismi. O trovách konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 a § 256 ods. 1 C.s.p. a hoci žalobkyňa zavinila zastavenie konania, žalovaným nepriznal nárok na náhradu trov konania, keďže im žiadne trovy nevznikli.

3. Proti uzneseniu podala v zákonnej lehote prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie žalobkyňa odôvodňujúc ho ustanovením § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) C.s.p. t.j. že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietala, že súd prvej inštancie v uznesení nedostatočne odôvodnil údajnú absenciu právomoci vo veci konať, ktorá bola jediným dôvodom zastavenia konania a postúpenia veci Spoločnému obecnému úradu, z ktorého dôvodu považovala napadnuté rozhodnutie za zmätočné a svojvoľné a súd prvej inštancie jej znemožnil uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti poukázala na uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 16.5.2018, sp.zn. I. ÚS 160/2018. Uviedla, že výlučne do právomoci všeobecného súdu patrí rozhodovanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ako vyplýva z

rozhodnutí Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 447/2017, II.ÚS 340/2015, II. ÚS 90/2018. Poukázala na to, že dostatočne osvedčila, že žalovaní začali stavebné práce bez stavebného povolenia a povolenia o umiestnení stavby; žalovaní konali v rozpore s dobrými mravmi, morálkou a poctivosťou, keď za účelom vylúčenia žalobkyne z konania o dodatočnom stavebnom povolení zámerne rozdelili pozemok tak, aby novovzniknutú časť previedli kúpnu zmluvou na rodičov žalovanej 1/ a následne požiadali stavebný úrad, aby žalobkyňu vylúčil z konania s odôvodnením, že pozemok, na ktorom sa realizuje nelegálna stavba už bezprostredne nesusedí s pozemkom vo vlastníctve žalobkyne; po vylúčení žalobkyne z konania o dodatočnom stavebnom povolení si žalovaní zabezpečili zlegalizovanie nelegálnej stavby, avšak len do času nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia Okresného úradu Bratislava, odbor výstavby a bytovej politiky zo dňa 12.12.2019 s tým, že rozhodnutie o dodatočnom povolení stavby nie je právoplatné a stavebný úrad je povinný postupovať v zmysle právneho názoru vyjadreného v tomto rozhodnutí; žalovaní pokračujú v realizácii stavby bez právoplatného stavebného povolenia a povolenia o umiestnení stavby. V tejto súvislosti poukázala na rozhodnutie Okresného súdu Vranov nad Topľou, týkajúce sa nariadenia neodkladného opatrenia pri nelegálnej stavebnej činnosti. Rovnako tak poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 9.1.2017, sp.zn. 3Co/365/2016. Podľa jej názoru súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď konštatoval absenciu svojej právomoci vo veci rozhodovať, pričom z uvedeného skutkového a právneho stavu veci vyplýva hneď niekoľko občianskoprávných nárokov, ktoré si žalobkyňa môže uplatňovať v rámci civilného procesu (napr. žaloba o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy). Na základe uvedeného navrhla, aby odvolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie tak, že návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovie.

4. Žalovaní 1/ a 2/ sa k odvolaniu žalobkyne vyjadrili podaniami zo dňa 31.3.2020 a 3.8.2020, v ktorých uviedli, že nevidia dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko stavebný úrad riadne rozhodol v stavebnom konaní o povolení stavby a vydal stavebné povolenie na realizáciu stavby, pričom stavba sa realizuje v súlade s týmto právoplatným stavebným povolením a nijako neovplyvňuje vlastnícke ani iné práva žalobkyne v súvislosti s jej pozemkom, ktorý ani nie je priamo susediacim pozemkom s ich stavbou. Uviedli, že stavba bola riadne skolaudovaná a bolo jej pridelené súpisné a orientačné číslo. Z tohto dôvodu žiadali, aby odvolací súd odvolanie zamietol.

5. V podaní zo dňa 2.7.2020 sa T. L. ako zástupkyňa žalobkyne vyjadrila k podaniam žalovaným. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 24.8.2020, č.k. 4C/6/2020-108 nepripustil zastúpenie žalobkyne splnomocnenou zástupkyňou T. L.. Odvolací súd z uvedeného dôvodu neprihliadal na predmetné vyjadrenie.

6. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov podaného odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 a 378 ods. 1 C.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.), keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem a dospel k záveru o nedôvodnosti odvolania žalobkyne.

7. Podľa čl. 1 C.s.p. spory vyplývajúce z ohrozenia alebo porušenia subjektívnych práv prejednáva a rozhoduje nezávislý a nestranný súd, ak taká právomoc nie je zákonom zverená inému orgánu.

8. Podľa § 3 a 4 C.s.p. súdy prejednávajú a rozhodujú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, ak ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú iné orgány. Iné spory a veci prejednávajú a rozhodujú súdy, len ak to ustanovuje zákon.

9. Podľa § 10 ods. 1 C.s.p. ak spor alebo vec patrí do právomoci iného orgánu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví a spor alebo vec mu postúpi. Právne účinky spojené s podaním žaloby zostávajú zachované.

10. Podľa § 161 ods. 1 a 2 C.s.p. ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky"). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

11. Podľa § 117 ods. 1 stavebného zákona Stavebným úradom je obec. Pôsobnosť stavebného úradu je preneseným výkonom štátnej správy.

12. Podľa § 102 ods. 5 písm. a) stavebného zákona orgán štátneho stavebného dohľadu, ak zistí nepovolenú stavbu, oznámi to stavebnému úradu; ak ide o rozostavanú stavbu, bezodkladne vyzve stavebníka, aby zastavil práce na stavbe.

13. Podľa § 102 ods. 2 prvá veta stavebného zákona ak právnická osoba alebo fyzická osoba nedbá na výzvu orgánu štátneho stavebného dohľadu, vydá stavebný úrad rozhodnutie, ktorým nariadi urobiť nápravu; pri uskutočňovaní stavby môže stavebný úrad práce na stavbe zastaviť.

14. V posudzovanej veci z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobkyňa podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom žiadala, aby súd uložil žalovaným povinnosť zdržať sa pokračovania v prácach, úpravách alebo v uskutočňovaní stavby „Rodinný dom EL“ na pozemkoch parc.reg. „C. Č.. XXX/X T. Č.. XXX/X, nachádzajúcich sa v k.ú. V., obec V., H. X., alebo jej zmeny do nadobudnutia právoplatnosti a vykonateľnosti stavebného povolenia na vykonanie stavby, alebo jej zmeny na tomto pozemku alebo terénnych úprav na tomto pozemku vydaného príslušným stavebným úradom v prospech žalovaných ako stavebníkov.

15. V prejednávanej veci sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o nedostatku právomoci vec rozhodnúť. Odvolací súd upriamuje pozornosť na to, že uskutočňovanie stavby je štátom regulovaná činnosť, ktorú reguláciu vykonávajú stavebné úrady v rámci správneho konania. V danom prípade je zo skutkových okolností uvedených v návrhu zrejmé, že uskutočňovanie stavby žalovanými je predmetom stavebného konania, v rámci ktorého príslušný stavebný úrad vydal rozhodnutia a vykonával procesné úkony súvisiace so stavbou nehnuteľnosti žalovaných. Z obsahu návrhu a priložených listín nemožno vyvodiť, že ide o ochranu vlastníka v zmysle § 127 Občianskeho zákonníka (ktorej rozhodovanie by bolo plne v kompetencii všeobecného súdu), nakoľko všetky skutkové tvrdenia a aj samotný petit návrhu smeruje k zastaveniu stavebných prác, ktorých vykonanie má spôsobiť ujmu spočívajúcu v bližšie nešpecifikovanom znehodnotení pozemku vo výlučnom vlastníctve žalobkyne. Pokiaľ znehodnotenie pozemku žalobkyne má tkvieť prevažne v umiestnení stavby žalovaných (vychádzajúc z námietok žalobkyne uplatnených v stavebnom konaní), je potrebné konštatovať, že uvedené posúdenie je výlučne v kompetencii stavebného úradu. Rovnako je nutné upriamiť pozornosť na právomoc stavebného úradu zastaviť stavebné práce v zmysle § 102 ods. 2 stavebného zákona (s možnosťou predchádzajúcej výzvy stavebníkovi na zastavenie stavebných prác v zmysle § 102 ods. 5 písm. a) stavebného zákona). Z uvedeného je zrejmé, že v danom prípade právomoc rozhodovať o zastavení stavebných prác, ktorému zodpovedá v návrhu požadovaná povinnosť zdržať sa pokračovania v prácach, úpravách alebo uskutočňovaní stavby alebo jej zmeny, má výlučne stavebný úrad a všeobecný súd, ktorého kompetencia v danom smere absentuje, nemôže zasahovať do prebiehajúceho stavebného konania, a to mimo rámca tohto konania a kompetencií orgánu štátneho stavebného dohľadu.

16. Pokiaľ žalobkyňa argumentuje výlučnou právomocou všeobecných súdov konať a rozhodovať o návrhoch na nariadenie neodkladného opatrenia, odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie nepoprel svoju právomoc nariadiť neodkladné opatrenie, keď postúpil obci (ako stavebnému úradu) nie „návrh na nariadenie neodkladného opatrenia“, ale v návrhu obsahovo vymedzenú požiadavku žalobkyne na uloženie povinnosti žalovaným zastaviť stavebné práce.

17. Vo vzťahu k rozhodnutiu, na ktoré poukázala žalobkyňa (rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 9.1.2017, sp.zn. 3Co/365/2016), odvolací súd konštatuje, že nejde o skutkovo totožnú alebo podobnú vec, keďže v predmetnom rozhodnutí sa riešila otázka predbežnej (neodkladnej) úpravy pomerov sporových strán, keď žalovaný bez právneho dôvodu odstraňoval oplotenie vo vlastníctve žalobcu, ktorú situáciu však možno zaradiť ako zákonom predpokladanú možnosť ochrany žalobcu ako vlastníka v rámci tzv. susedských vzťahov (a to aj popri súbežne prebiehajúcom stavebnom konaní). Ako bolo uvedené vyššie, v prejednávanej veci možno ujmu žalobkyne vyvodiť predovšetkým v umiestnení stavby žalovaných, ktorého posúdenie je plne v kompetencii stavebného úradu. V súvislosti s rozhodnutím Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 21.8.2017, sp.zn. 10C/6/2017 odvolací súd konštatuje, že toto bolo zmenené tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol zamietnutý rozhodnutím Krajského súdu v Prešove zo dňa 29.10.2018, sp.zn. 18Co/157/2018, pričom odvolací súd sa nestotožnil ani so závermi tohto rozhodnutia.

18. Ak teda súd prvej inštancie vyvodil nedostatok právomoci vo veci rozhodnúť, keďže stavebné konanie je osobitným druhom konania, pričom konanie zastavil a vec postúpil Spoločnému obecnému úradu, postupoval správne a jeho rozhodnutie nemožno považovať za arbitrárne a nepreskúmateľné.

19. Na základe uvedeného, zhodujúc sa s názorom súdu prvej inštancie, odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správne potvrdil.

20. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 396 ods. 1 C.s.p. a v odvolacom konaní úspešným žalovaným 1/ a 2/ priznal nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnej žalobkyni.

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).